

Gönderim Tarihi: 02.03.2022

Kabul Tarihi: 24.05.2022

ALMAN DİLİ VE EDEBİYATI MEZUNLARININ DERS PROGRAMI İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ VE MESLEĞE GEÇİŞ SÜREÇLERİ

Opinions of German Language and Literature Graduates on the Course Program and the Process of Transition to the Profession

Gülnaz KURT

Doç. Dr. Akdeniz Üniversitesi,
Alman Dili ve Edebiyatı
gulnazkurt@akdeniz.edu.tr

ORCID ID: 0000-0003-2605-3349

Çalışmanın Türü: Araştırma

Öz

Belirli bir mesleğe yönelik doğrudan eğitim-öğretim vermeyen Alman Dili ve Edebiyatı bölümü mezunları istihdam sorunu yaşamaktadır. Bu sebeple mezunların mesleki yönelimleri, mesleğe geçiş süreçleri, ders programı ile ilgili görüşleri ve önerileri öğrencilerin kariyer planlaması ve ders programlarının revize edilmesi bakımından önem arz etmektedir. Bu nedenle araştırmada tarama modeli esas alınarak anket oluşturulmuş ve mezunların mesleki yönelimleri, geçiş süreçleri, ders programı ile ilgili görüşleri ve kolay iş bulma adına önerileri sorulmuştur. Elde edilen bulgular yüzde-frekans ve yorum aracılığıyla değerlendirilmiştir.

Araştırma, mezunların hemen hemen üçte ikisinin öğretmenlik mesleğine yöneldiğini, üçte biri ise konuşma yetilerinin geliştiremediklerinden ve iş pozisyonunun kısıtlı olduğundan istihdam sorunu yaşadıklarını göstermiştir. Seçmeli derslerde bazı değişiklikler yapılması gerektiği önerilmiş ve istihdamı kolaylaştırabilecek hususlar tartışılarak tavsiyelerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Alman Dili ve Edebiyatı Mezunları, Mezunların Mesleki Yönelimleri, Mezunların mesleğe geçiş süreçleri

Abstract

Graduates from German Language and Literature department, which does not provide direct education for a particular profession, have employment problems. For this reason, the opinions and suggestions of the graduates about their career choices, transition processes and curriculums are important with regards to career planning of students and revision of the curriculums. Therefore, a questionnaire based on the Survey Model was created in the study and graduates were asked about their transition processes, their career choices, their opinions about curriculums and their suggestions for finding a job easily. The obtained findings were evaluated through percentage-frequency and interpretation.

The study has revealed that approximately two third of the graduates tend towards teaching profession and one third have employment problems because they are not able to improve their speaking skills and because job positions are restricted. It was suggested that it is necessary to make certain changes in optional courses and the issues that could facilitate the employment were discussed and suggestions were made.

Keywords: German Language and Literature graduates, vocational orientations of graduates, transition processes of graduates to the profession

1. GİRİŞ

Alman Dili ve Edebiyatı bölümünün temelleri 1935-36 yıllarında, Ankara Üniversitesinde ve akabinde 1942 yılında İstanbul Üniversitesinde kurulan ve Alman Filolojisi olarak adlandırılan bölümlerde atılmıştır (Tapan ve Kuruyazıcı, 2020:223; Koç, 2016:33). Tapan, Kuruyazıcı ve Sayın'nın da önemle vurguladığı gibi bölümün kuruluşu, Türkiye'nin ve dünyanın sosyopolitik, kültürel ve bilimsel gelişmelerinden ayrı değerlendirilemez (2009:21). Bu bağlamda Alman Filolojisi iki önemli neden üzerine kurulmuştur. Birincisi, 1933 yılında Türkiye Cumhuriyeti'nde yapılan eğitim reformudur. İkincisi ise aynı yıllarda Hitler rejiminden kaçarak Türkiye'ye sığınan Alman bilim insanlarıdır. Bu iki nedenle Alman Filolojisi, Türkiye'nin Batılılaşma sürecine katkı sağlamıştır. Ülkemizde 86 yıldır eğitim-öğretime devam eden Alman Dili ve Edebiyatı bölümlerinden mezunların, günümüzde hangi mesleklere yöneldiği, bölümde edindikleri bilgilerin iş piyasasında kullanımı ve meslek hayatlarına geçişlerinin tespit edilmesi önemlidir. Zira mezunların, meslek hayatına geçişi kolaylaştırabilecek dersler ve kurslar ile ilgili görüşleri, kısaca tecrübeleri, bölümde öğrenim gören öğrencilere yön vermesi ve ders programlarının revize edilmesi bakımından büyük önem arz etmektedir.

Günümüzde dil puanı ile tercih edilebilen Alman Dili ve Edebiyatı bölümü, Türkiye'de 13 devlet üniversitesinde bulunmaktadır (bkz. tablo 1a). Tablo 1b'de de görüldüğü gibi 2021 yılında 13 üniversitede, 892 öğrenci, Alman Dili ve Edebiyatı bölümünde eğitim-öğretime başlamıştır. Bölümlere ait kontenjanlar aşağıda yer almaktadır (bkz. Tablo 1b).

Tablo 1a. Alman Dili ve Edebiyatı Bulunan Tüm Üniversiteler (<https://yokatlas.yok.gov.tr/lisans-bolum.php?b=10003> Erişim 25.01.2022)

Üniversite	Bulunduğu Fakülte
Akdeniz Üniversitesi	Edebiyat Fakültesi
Ankara Üniversitesi	Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi
Atatürk Üniversitesi	Edebiyat Fakültesi
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	Fen- Edebiyat Fakültesi
Ege Üniversitesi	Edebiyat Fakültesi
Fırat Üniversitesi	İnsani ve Sosyal Bilimler Fakültesi
Hacettepe Üniversitesi	Edebiyat Fakültesi
İstanbul Üniversitesi	Edebiyat Fakültesi
Marmara Üniversitesi	Fen- Edebiyat Fakültesi
Sakarya Üniversitesi	Fen- Edebiyat Fakültesi
Selçuk Üniversitesi	Edebiyat Fakültesi
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	Edebiyat Fakültesi
Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi	Fen- Edebiyat Fakültesi

Tablo 1 b. Yükseköğretim Program Atlası: 2021 Yılında Alman Dili ve Edebiyatı (Dil) Programlarına Yerleşen Sayısı (<https://yokatlas.yok.gov.tr/netler-tablo.php?b=10003>)

Üniversite	Yerleşen Sayısı
İstanbul Üniversitesi	62
Hacettepe Üniversitesi	82
Ege Üniversitesi	62
Ankara Menderes Üniversitesi	52
Hacettepe Üniversitesi (KKTC Uyraklı)	1
Akdeniz Üniversitesi	62
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	52
Sakarya Üniversitesi	82
Tekirdağ Üniversitesi	82
Selçuk Üniversitesi	62
Selçuk Üniversitesi (İ.Ö.)	62
Atatürk Üniversitesi	62
Sivas Üniversitesi	93
Fırat Üniversitesi	52
Marmara Üniversitesi	24

Her yıl ortalama 892 gencin Alman Dili ve Edebiyatı bölümünde öğrenime başladığı ve buna yakın sayıda mezun vereceği varsayılabılır. Ancak üniversitelerimizde Alman Dili ve Edebiyatı bölümü dışında, Almanca Öğretmenlik ve Almanca Mütercim Tercümanlık bölümlerinin de mezun verdikleri dikkate alınması gereken bir husustur. Zira tercümanlık ve öğretmenlik bölümünden mezun olanların hepsi, edindikleri mesleği sürdürmemektedir. Her yıl yaklaşık 700 öğrencinin Almanca Öğretmenliği (<https://yokatlas.yok.gov.tr/netler-tablo.php?b=10004>) ve 538 (<https://yokatlas.yok.gov.tr/netler-tablo.php?b=97100>) öğrencinin de Mütercim Tercümanlık bölümüne yerleştiği göz önünde bulundurulursa, toplam 2168 öğrencinin Almanca ve ilgili bölümlere kayıt olduğu söylenebilir. Bu bağlamda üç bölümden her yıl ortalama 2000 öğrencinin mezun olduğu ve Türkiye’de iş aradığı da öne sürülebilir.

Günümüz iş dünyasında ise ekonomik, teknolojik ve sosyolojik değişimler hızlı bir şekilde gerçekleşmektedir. Bu değişimlere paralel olarak diğer mezunlarda da olduğu gibi Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarının da iş bulma olanaklarını olumsuz etkilemekte ve kaygılarını artırmaktadır. Zira Alman Dili ve Edebiyatı mezunları, Almanca Öğretmenliği ve Almanca Mütercim Tercümanlık bölümlerinden mezunlarla rekabet etmek zorundadır. Mezunların gelecek kaygısının artması, bireysel kariyer planlaması yapmaya

ve stratejik davranmaya yönlendirmektedir (Acar ve Özdaşlı, 2017:301). Esmer ve Pabuççu'ya göre stratejik kariyer planlaması, "Bireylerin kariyerlerini planlarken güçlü ve zayıf yanlarını belirlemelerinin yanında dışarıda onları bekleyen tehditleri ve fırsatları göz önüne alan bir yaklaşımı benimsemeleridir. Kısaca, bireyin hem içinde bulunduğu durumu hem de dışarıdaki (iş gücü piyasası) durumunu analiz ederek bir kariyer planlaması yapmasıdır" (2019:113).

Stratejik kariyer planlama süreci, Bayar'a göre 10 aşamadan oluşmaktadır. Bunlar sırasıyla, "kendini iyi tanımak, bireysel SWOT analizini yapmak, çevreyi analiz etmek, imkânlarının farkına varmak, başarılı insanları yakından takip etmek, tecrübe edinmek, zamanını iyi kullanmak, akıllı hedefler belirlemek, akıl hocasına sahip olmak ve Networking (Sosyal çevre) dir" (2015: <https://www.linkedin.com/pulse/10-ad%C4%B1mda-stratejik-kariyer-planlamakamil-bayar-phdc-mba>). Hosmer, stratejik kariyer planlamayı 5 aşamada incelemektedir. Aşamalar "mevcut durumunu değerlendirme, kendinle konuşma, yeni olanakları keşfetme, hedeflerine ulaşmak için adımları listeleme ve kariyer planını tasarlamaktır" (akt. Esmer ve Pabuççu, 2019:113). Tilly stratejik kariyer planlamayı, 4 basamağa ayırmaktadır. Bunlar, "kendini tanıma (güçlü ve zayıf yönlerini, kişisel değerlerini belirleme), piyasa değerlendirmesi yapma (tehditleri ve fırsatları tespit etme), strateji geliştirme ve harekete geçme (planını uygulama)" (akt. Esmer ve Pabuççu, 2019:113) dir.

Uzmanların tanımlarında yer alan stratejik kariyer planlama adımları dikkatli incelendiğinde piyasa değerlendirmesi, çevre analizi, imkânların farkına varma, başarılı insanları yakından takip etme ve mevcut durumu değerlendirme gibi ifadeler göze çarpmaktadır. Bu çerçevede, mezunların görüş ve önerilerinin tespit edilmesi, öğrencilerin kariyerlerini planlaması ve işgücü piyasasına hazırlayan müfredatların revize edilmesi bakımından gereklilik arz etmektedir.

Alman Dili ve Edebiyatı bölümlerinin çoğunda, stratejik kariyer planlama dersi bulunmamaktadır. Bu sebeple mezunlarının tecrübelerinden ve önerilerinden faydalanmak, öğrencilerin kariyerlerini planlamak, meslek hayatlarına geçişlerini ve iş bulmalarını kolaylaştırmak için mezunların meslek seçimleri, ders programı ile ilgili görüşleri ve önerileri araştırılmıştır. Elde edilen veriler, mezun olacak öğrencilerde farkındalık oluşturarak meslek hayatlarına planlı bir biçimde atılmalarını sağlayacaktır. Ayrıca araştırma, Alman Dili ve Edebiyatı ders programında yer alan bazı zorunlu ve seçmeli derslerin revize edilmesi bakımından büyük önem arz etmektedir. Bu kapsamda araştırmanın alt problem soru cümleleri, aşağıdaki şekliyle

sınırlandırılmış ve cevapları aranmıştır:

- 1- Alman Dili ve Edebiyatı mezunları hangi mesleklere yönelmiş ve hangi meslekleri yapmaktadırlar?
- 2- Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarının meslek hayatlarına geçişlerinde karşılaştıkları güçlükler nelerdir?
- 3- Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarının meslek hayatlarına geçişlerini hangi dersler, kurslar veya sertifika programları kolaylaştırabilir?

2. YÖNTEM

Araştırılacak konu ile ilgili genel bir bakış açısı kazanmak ve konuyu değerlendirmek amacıyla betimsel araştırma yapılmıştır. Betimsel araştırmalar, olayları olduğu gibi irdelemeyi ve var olan durumu belirlemeyi amaçlamaktadır. Sönmez ve Alacapınar'a göre betimsel-betimleyici araştırma, yaşayanların, hali hazırda var olanların ve yaşananların ne olduğunun betimlenip açıklanarak ortaya konulmasıdır (2016:47-50). Bir durumun saptanmasını hedefleyen betimleyici araştırmalar, olgular arasında neden sonuç ilişkisi aramazlar. Betimleyici araştırmalar, odaklanılması gereken husus ile ilgili bilgi sağlar. Bu tür araştırmalarda kullanılan yaygın yöntemlerden biri ise "Tarama (Survey)"dir. Tarama modellerinde ise geçmişte veya hali hazırda var olan bir durumun, olduğu gibi betimlenilmesi amaçlanmaktadır. Karakaya'ya göre tarama araştırmaları "geniş gruplar üzerinde yürütülen, gruptaki bireylerin bir olgu veya olayla ilgili olarak görüşlerinin, tutumlarının alındığı, olgu ve olayların betimlenmeye çalışıldığı araştırmalardır. Araştırmacı, burada var olan durumu ayrıntısıyla betimlemeye ve durum hakkında ayrıntılı bilgi vermeye çalışır (2014:59-60). Evrendeki tüm bireylere ulaşılamayan tarama araştırmalarında, genelleme yapılabilmesi için evreni temsil eden bir örneklemin belirlenmesi ise önem arz etmektedir.

2.1. Çalışma Grubu

Mezunlar evreninin tümüne ulaşmak mümkün olmadığından araştırma ulaşılabilen mezunlar ile sınırlandırılmıştır. Çalışma grubu, Alman Dili ve Edebiyatı bölümlerinden mezun 67 filologdan oluşmaktadır. En fazla üç yıl önce mezun olanlar araştırmaya dâhil edilmiştir. Araştırmaya katılımda ise "gönüllülük" ilkesi esas alınmıştır. Araştırmada deney veya gözlem yapılmaksızın, konuyla ilgili öğrenci görüşleri dikkate alınmıştır.

2.2. Veri Toplama Aracı

Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarının, meslek seçimlerini

belirlemek, gemiŖte tabii oldukları program ile ilgili grŖlerini almak ve daha kolay iŖ bulabilme adına önerilerini öğrenebilmek amacıyla anket kullanılmıŖtır. AraŖtırma amacına yönelik oluŖturulan 31 soruluk anket, araŖtırmacı tarafından geliŖtirilmiŖtir. Konuya yönelik doğrudan ve dolaylı sorular saptanmıŖtır. Bu sorular; açık uçlu, odaklanmış, yapılandırılmış ve yarı yapılandırılmış sorulara dnŖtrlmŖtir. Anketin n değerlendirmesi, beŖ mezun üzerinde uygulanarak son deėiŖiklikler yapılmıŖtır. Anket, Aralık 2021 tarihinde gönüllü katılım usulüne göre uygulanmıŖtır. 67 mezun üzerinde gerekleŖtirilen anketle demografik- meslek seçimleri ile ilgili bilgilere, ders programı ile ilgili grŖlere ve önerilere ulaŖılmıŖtır.

2.3. Verilerin Analizi

Anketten elde edilen verilerin yorumlanmasını kolaylaŖtırmak amacıyla sekiz üst baŖlık oluŖturulmuŖtur:

- 1- Demografik Bulgular
- 2- Bilgi Edinimi ve Kullanımı ile İlgili Bulgular
- 3- Mezunların ğretmen Olma Eğilimleri ile İlgili Bulgular
- 4- Katılınan Yabancı Dil Seviye Belirleme Sınavları ve KPSS ile İlgili Bulgular
- 5- alıŖma Durumu ve Meslek Seçimi- Yönelimi ile İlgili Bulgular
- 6- Meslek Hayatına GeiŖ Süreci İlgili Bulgular
- 7- İŖ Bulmayı KolaylaŖtırabilecek” Ders ve Kurslar” ile İlgili Bulgular
- 8- Alman Dili ve Edebiyatı Bölümünü BaŖkalarına Tavsiye Etme-Etmeme Durumu ve Sebepleri ile İlgili Bulgular

İlgili baŖlıklar altında yer alan nitel ve nicel veriler, yüzde-frekans ve söylem analizi aracılığıyla deėerlendirilmiŖtir.

3. BULGULAR

Anketten elde edilen bulgular aŖaėıda yer alan sekiz baŖlık altında sınıflandırılmıŖtır.

3.1. Demografik Bulgular

AraŖtırmaya 52’si kız, 15’i erkek olmak üzere toplam 67 mezun katılmıŖtır (bkz. Tablo 2). Katılımcıların % 80,60’ı 23-29, % 5’i 30-39 yaŖ aralığında ve %11,94’ ise 40 yaŖ ve üzerindedir. Mezun katılımcıların % 55,22’si Almanya’da hiç, % 19,41’ bir-üç ay, % 8,95’i altı ay,% 4,48’i bir yıl, %2,98’i 3-5 yıl arası, % 4,48’i 12-14 yıl arası ve %4,48’i ise yirmi yıl ve zeri Almanya’da bulunmuŖtur. Mezunlardan %88,1 ’i hazırlık sınıfında

öğrenim gördükten sonra % 11,9'u ise hazırlık sınıfında öğrenim görmeden bölüme başlamıştır.

Tablo 2. Mezunların Demografik Gruplarına İlişkin Analizi Sonuçları

Grup	Alt Grup	f	%
Cinsiyet	Kız	52	77,6
	Erkek	15	22,4
Yaş	23-29	54	80,60
	30-39	5	7,46
	40 ve üzeri	8	11,94
Almanya'da ne kadar bulundunuz?	Hiç bulunmadım	37	55,22
	1-3 ay	13	19,41
	6 ay	6	8,95
	1 yıl	3	4,48
	3-5 yıl	2	2,98
	12-14 yıl	3	4,48
	20 yıl ve üzeri	3	4,48
Hazırlık sınıfında okudunuz mu?	Evet	59	88,1
	Hayır	8	11,9

3.2. Bilgi Edinimi ve Kullanımı ile İlgili Bulgular

Aşağıda yer alan Tablo 3'te mezunların bilgi edinimi ve kullanımı ile ilgili bulgular ve analiz sonuçları yer almaktadır. Tablodan da görüldüğü gibi, mezunların % 32,8'i Almanca konuşma yetilerini iyi, %38,8'i orta ve %28,4'ü zayıf olarak değerlendirmektedir. Almanca yazma yetilerini, mezunların %52,3'ü tarafından iyi, %38,8'i tarafından orta ve %8,9'u tarafından ise zayıf olarak görülmektedir. Almanca konuşulanı anlama yetileri ise mezunların %70,1'i iyi, %26,9'u orta ve %3'ü tarafından zayıf olarak bulunmaktadır. Almanca okuma yetileri ise %85,1'i iyi, %13,4'ü orta ve %1,5'i tarafından zayıf olarak değerlendirilmektedir.

Yine aynı tabloda, mezunların %4,5'i edindikleri "Edebiyat Bilgilerinin" hemen hemen tamamını, %16,4'ü beşte dördünü, %19,4'ü beşte üçünü, %13,4'ü beşte ikisini ve %46,3'ü ise beşte birini kullanmakta olduğunu ve kullanacağını düşündüğü belirtmiştir. Alman Dili ve Edebiyatı bölümünde edinilen "Dilbilimi Bilgilerinin" hemen hemen tamamı %13,4 beşte dördünü %23,9, beşte üçünü %10,4, beşte ikisi %20,9 ve beşte biri ise %31,3 mezun tarafından kullanılmakta ve kullanılacağı düşünülmektedir. Alman Dili ve Edebiyatı bölümünde edinilen "Dilbilgisi Bilgilerinin" hemen hemen tamamı %41,8'i, beşte dördü %23,9'u, beşte üçü %11,9'u, beşte ikisi %7,5'i ve beşte biri ise %14,9'u tarafından kullanılmakta veya kullanılacağı düşünülmektedir.

Tablo 3. Bilgi Edinimi ve Kullanımı ile İlgili Bulgular

Soru Düzeyleri	Cevap düzeyleri	f	%
Almanca "konuşma" yetinizi nasıl değerlendiriyorsunuz?	İyi	22	32,8
	Orta	26	38,8
	Zayıf	19	28,4
Almanca "yazma" yetinizi nasıl değerlendiriyorsunuz?	İyi	35	52,3
	Orta	26	38,8
	Zayıf	6	8,9
Almanca "konuşulanı anlama" yetinizi nasıl değerlendiriyorsunuz?	İyi	47	70,1
	Orta	18	26,9
	Zayıf	2	3
Almanca "okuma" yetinizi nasıl değerlendiriyorsunuz?	İyi	57	85,1
	Orta	9	13,4
	Zayıf	1	1,5
Alman Dili ve Edebiyatı bölümünde edindiğiniz "Edebiyat Bilgilerinin" hangi oranda mesleğinizde kullanıyorsunuz veya kullanacağınızı düşünüyorsunuz?	%80-%100	3	4,5
	%60-%79	11	16,4
	%40-%59	13	19,4
	%20-%39	9	13,4
	%0-%19	31	46,3
Alman Dili ve Edebiyatı bölümünde edindiğiniz "Dilbilim" bilgilerinin hangi oranda mesleğinizde kullanıyorsunuz veya kullanacağınızı düşünüyorsunuz?	%80-%100	9	13,4
	%60-%79	16	23,9
	%40-%59	7	10,4
	%20-%39	14	20,9
	%0-%19	21	31,4
Alman Dili ve Edebiyatı bölümünde edindiğiniz "Dilbilgisi" bilgilerinin hangi oranda mesleğinizde kullanıyorsunuz veya kullanacağınızı düşünüyorsunuz?	%80-%100	28	41,8
	%60-%79	16	23,9
	%40-%59	8	11,9
	%20-%39	5	7,5
	%0-%19	10	14,9

3.3. Mezunların Öğretmen Olma Eğilimleri ile İlgili Bulgular

Tablo 4'te "Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına katıldınız mı?" ve "Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına katılmayı düşünüyor musunuz?" sorularına verilen cevaplara ilişkin analiz sonuçları yer almaktadır. Tablo dikkatli incelendiğinde mezunların %53,7'sinin Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına katıldığı, %46,3'ünün ise katılmadığı görülmektedir. Yine aynı tabloda, sertifika programına henüz katılmayan %46,3 mezundan %54,8'inin sertifika programına katılmayı düşündüğü görülmektedir. Sertifika programına katılanlar ve katılmayı düşünenler birlikte değerlendirildiğinde, mezunların

%79,10'unun öğretmenlik mesleğine yöneldiği veya yöneleceği söylenebilir.

“Öğretmen olmayı düşünüyor musunuz?” sorusuna ise mezunların %68,7'si evet, %31,3'ü hayır cevabını vermiştir. Yine “Anaokulu veya kreşlerde Almanca öğretmeni olmak ister misiniz?” sorusuna ise %68,7'si evet, %31,3'ü hayır, cevabını vermiştir (bkz. Tablo 4).

Tablo 4. Mezunların Öğretmen Olma Eğilimlerine İlişkin Analizi Sonuçları

Soru Düzeyleri	Cevap Düzeyleri	f	%
Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına katıldınız mı?	Evet	36	53,7
	Hayır	31	46,3
Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına katılmayı düşünüyor musunuz?	Evet	17	54,8
	Hayır	14	45,2
Öğretmen olmayı düşünüyor musunuz?	Evet	46	68,7
	Hayır	21	31,3
Anaokulu veya kreşlerde Almanca öğretmeni olmak ister misiniz?	Evet	46	68,7
	Hayır	21	31,3

3.4. Yabancı Dil Seviye Belirleme Sınavı ve KPSS Katılımı ile İlgili Bulgular

Tablo 5'te mezunların KPSS ve Yabancı Dil Seviye Belirleme sınavlarına katılımları ve Yabancı Dil Seviye Belirleme Sınavlarından aldıkları puanlar ile ilgili bulgular yer almaktadır. Tablo 5 ayrıntılı incelendiğinde mezunların %46,3'ünün bir sınava katılarak dil seviyelerini belgelediği, %53,7'sinin ise herhangi bir sınava katılmadığı görülmektedir. Mezunlar ağırlıklı olarak YDS (%35,5), ONSET (%19,35) ve Goethe Zertifikat (%19,35) sınavlarına katılmıştır. Bunun dışında YÖKDİL, DAAD, Zertifikat ve özel kurslarda yapılan sınavlara da katıldıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca mezunların %68,7'sinin seviye belirleme sınavlarına tekrar gireceği, %31,3'ünün ise tekrar girmeyeceği dikkat çekmektedir. “Dil sınavına-sınavlarına neden tekrar gireceksiniz?” sorusuna ise mezunların %41,5'i dil seviyesi belgelemek ve görmek, %22'si akademik kariyer yapmak, %17'si puan yükseltmek ve bilgiyi güncel tutmak, %12,2 öğretmen olmak ve %7,3'ü yurtdışına gitmek cevabını vermişlerdir. Mezunların %68,7'si KPSS'ye katılmış ve %31,3'ü ise katılmamıştır. Yine mezunların %46,3'ü KPSS'ye tekrar katılmayı ve %53,7'si ise tekrar katılmayı düşünmemektedir (bkz. Tablo 5). Bu bilgiler ışığında mezunların 3/2'sinden biraz fazlasının devlet memuru olmak istediği sonucuna varılabilir.

Tablo 5. Mezunların Yabancı Dil Seviye Sınavlarına ve KPSS'ye Katılma Durumlarına İlişkin Analiz Sonuçları

Soru Düzeyleri	Cevap Düzeyleri	f	%
Herhangi bir sınava katılarak Almanca dil bilginizi belgelediniz mi?	Evet	31	46,3
	Hayır	36	53,7
Yabancı Dil seviye tespit sınavlarına tekrar girecek misiniz?	Evet	46	68,7
	Hayır	21	31,3
KPSS'ye katıldınız mı?	Evet	46	68,7
	Hayır	21	31,3
KPSS'ye katılmayı veya tekrar katılmayı düşünüyor musunuz?	Evet	31	46,3
	Hayır	36	53,7

Aşağıdaki Tablo 6'da seviye sınavlarında alınan dil puanları ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Mezunların %48,4'ü aldığı puana değinmiş ve %51,6'sı ise değinmemiştir. Bu bilgiler ışığında diğer katılımcıların düşük puan aldıkları varsayılabilir.

Tablo 6. Yabancı Dil Sınavları ve Puanları ile İlgili Analiz Sonuçları

Soru Düzeyleri	Cevap Düzeyleri 1	f	Cevap Düzeyleri 2	%
Hangi sınava/sınavlara katıldınız ve kaç puan aldınız?	YDS	11	67,5/ 70/ 90	35,5
	YÖKDİL	4	55/ 85/ 86	12,9
	Goethe	6	B1/ B2/ C1/ C1	19,35
	Zertifikat			
	DAAD	2	75	6,45
	Zertifikaat			
	Özel Kurs	2	-	6,45
Sınavları				
ONSET	6	B1/ B1/ 68/ 80	19,35	

3.5. Çalışma Durumu ve Meslek Seçimi-Yönelimi ile İlgili Bulgular

Tablo 7'de görüldüğü üzere, mezunların çalışma durumu ve meslek yönelimine ilişkin istatistikler yer almaktadır. Tablo ayrıntılı incelendiğinde, çalışma grubunu meydana getiren 67 mezundan %49,3'ünün çalıştığı ve %50,7'sinin ise çalışmadığı görülmektedir. Bununla birlikte çalışanların %43,2'si hayallerindeki işi yapmakta ve %56,8'i ise hayallerindeki işi yapmamaktadır.

Aynı tablodan çalışan mezunlardan %39,39'unun öğretmenlik mesleğini yaptıkları, %60,61'inin ise öğretmenlik harici diğer mesleklere yöneldikleri görülmektedir. Mezunların %21,21'i turizm sektöründe ve hava

limanında; %18,18'i ihracat, pazarlama, işletme, E-ticaret sektöründe, %12,12'si müşteri temsilcisi olarak çalıştığı, %6,06'sı tercüman olduğunu ve %3,03'ü ise müzik/dans, 3d tasarım ve mankenlik gibi işler yaptığını belirtmiştir.

“Hangi mesleğe/işe yönelmeyi düşünüyorsunuz?” sorusuna ise mezunların % 44,11'i öğretmenlik, %11,77'si tercümanlık, %11,77'si şirket, şirket yöneticiliği ve ticaret, % 8,82'si turizm, %5,88'i hostes, %5,88'i akademisyen ve %11,77'si ise "diğer" başlığı altında değerlendirilen meslekleri (KPSS, gümrük oyuncu, müzisyen, bilgisayar/yazılım) belirtmişlerdir (bkz. Tablo 7).

Tablo 7. Mezunların Bir İşte Çalışma Durumlarına ve Meslek Seçimi/Yönelimine İlişkin Analizi Sonuçları

Soru Düzeyleri	Cevap Düzeyleri	f	%
Şu anda çalışıyor musunuz?	Evet	33	49,3
	Hayır	34	50,7
Hayalinizdeki işi yapıyor musunuz?	Evet	19	43,2
	Hayır	25	56,8
Çalışıyorsanız, hangi mesleğe yöneldiniz ve ne iş yapıyorsunuz?	Öğretmen (Devlet/ Özel)	13/33	39,39
	Turizm Sektörü, Hava Limanı	7/33	21,21
	İhracat, Pazarlama, İşletme,	6/33	18,18
	E-Ticaret		
	Call Center (Müşteri Temsilcisi)	4/33	12,12
	Tercüman	2/33	6,06
	Müzik-Dans, 3d Tasarım, Manken	1/33	3,03
Hangi mesleğe/işe yönelmeyi düşünüyorsunuz?	Öğretmenlik	15/34	44,11
	Tercümanlık	4/34	11,77
	Şirket, Şirket Yöneticiliği,	4/34	11,77
	Ticaret		
	Turizm	3/34	8,82
	Hostes	2/34	5,88
	Akademisyen	2/34	5,88
	Diğer (Gümrük, Oyuncu, Müzisyen, Bilgisayar, Yazılım)	4/34	11,77

3.6. Meslek Hayatına Geçiş Süreci ile İlgili Bulgular

Tablo 8 kapsamında mezunların meslek hayatına geçiş süreci ile ilgili bulgular yer almaktadır. Tablodan mezunların %40,3'ünün hemen iş bulabildiği ve %59,7'sinin hemen iş bulamadığını görülmektedir. Yine mezunların %59,7'si iş aradıkları süreçte zorlandıklarına değinmişlerdir.

Mezunların iş ararken karşılaştıkları güçlükler arasında en çok (%42,42) “Bölüme uygun iş pozisyonun çok kısıtlı olduğuna ve sadece yabancı dil bilmenin yetersiz olduğuna” değinmişlerdir. İkinci sırada (%24,24) tecrübenin arandığı ifade edilmiştir. Aynı zamanda “Ücret azlığı ve çalışma saat çokluğu” da (%15,15) sık sık dile getirilmiştir. Yine “Pandemi, maddi sıkıntı, ev bulamama, işverenlerin yüksek beklentileri, yetersiz Almanca bilgisi ve ileri yaş” değinilen nadir hususlar arasında yer almaktadır.

Tablo 8. Meslek Hayatına Geçiş Süreci ile İlgili Bulgular ve Analiz Sonuçları

Soru Düzeyleri	Cevap Düzeyleri	f	%
Hemen iş bulabildiniz mi?	Evet	27	40,3
	Hayır	40	59,7
İş aradığımız süreçte zorlandınız mı?	Evet	40	59,7
	Hayır	27	40,3
İş aradığımız süreçte hangi güçlüklerle karşılaştınız?	Bölüme uygun iş pozisyonu çok kısıtlı, dil bilmek yetersiz	14	42,42
	Tecrübe	8	24,24
	Ücret azlığı, çalışma saat çokluğu	5	15,15
	Yetersiz Almanca Bilgisi	2	6,07
	Pandemi	1	3,03
	Maddi sıkıntı, ev bulamama	1	3,03
	İşverenlerin yüksek beklentileri	1	3,03
	İleri yaş	1	3,03

3.7. İş Bulmayı Kolaylaştırabilecek "Ders ve Kurslar" ile İlgili Bulgular

Aşağıda yer alan Tablo 9'da mezunların iş bulmayı kolaylaştıracağını düşündükleri program dersleri ve kurslar ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Bu iki soru ile ilgili verilerin değerlendirilmesinde değinme sıklığı ve yüzdesi kullanılmıştır. “Alman Dili ve Edebiyatı Bölümünde hangi derslerin olması sizin meslek hayatınıza geçişinizi kolaylaştırabilirdi?” sorusuna 43 mezun 80 farklı hususa değinerek cevap vermiştir. Mezunların %31,25'i konuşma derslerine, %17,5'i dilbilgisi derslerine, %8,75'i eğitim derslerine, %8,75'i okuma-anlama ve yazma derslerine, %8,75'i mesleki Almanca (Turizm, Mühendislik, Tıp, Hukuk) derslerine, %6,25'i çeviri, %5'i kültür, %2,25'i YDS, YÖK Dil ve ONSET sınavlarına hazırlık derslerine değinmişlerdir. Kariyer planlama ve oteller için bilgisayar programlama derslerine ise bir kişi değinmiştir.

“Alman Dili ve Edebiyatı bölümünde öğrenim görürken hangi kurslara gitmeniz iş bulmanızı kolaylaştırabilirdi?” sorusuna ise mezunların çoğu farklı yabancı dil kursları (Rusça, İspanyolca, İngilizce) (%25,64) ve mesleki eğitimler (Turizm, Sağlık-Sağlık Turizmi, İnsan İlişkileri, İşletme, Ticaret, Sunum Teknikleri, Formasyon) (%25,64) cevabını vermişlerdir. Yine aynı soruya mezunların %10,25’i bilgisayar, yazılım ve kodlama kursu, %7,69’u yabancı dil seviye belirleme sınavlarına yönelik kurslar, %5,12’si yaratıcı drama-dil öğretimi kursu cevabını vermişlerdir. KPSS, konuşma, çeviri ve diksiyon kurslarına da çok az değinilmiştir.

Tablo 9. İş Bulmayı Kolaylaştırabilecek "Ders ve Kurslar" İle İlgili Analizi Sonuçları

Soru Düzeyleri	Cevap Düzeyleri	Değınme Sıklığı f	%	
Alman Dili ve Edebiyatı Bölümünde hangi derslerin olmasının sizin meslek hayatınıza geçişinizi kolaylaştırabilirdi?	Konuşma (Konuşma Kulübü, Günlük Konuşma, Konuşma Anlama, Fonetik)	25/80	31,25	
	Dil Bilgisi Dersleri	14/80	17,5	
	Eğitim Dersleri	7/80	8,75	
	Uygulamalı Edebiyat, Şiir, Tiyatro Dersleri	7/80	8,75	
	Okuma Anlama ve Yazma Dersleri	7/80	8,75	
	Mesleki Almanca Dersleri (Turizm, Mühendislik, Tıp, Hukuk)	7/80	8,75	
	Çeviri Dersleri	5/80	6,25	
	Kültür Dersleri	4/80	5	
	YDS, YÖK Dil, ONSET’e Hazırlık Dersleri	2/80	2,25	
	Kariyer Planlama Dersi	1/80	1,25	
	Bilgisayar Programları (Otelde kullanılan)	1/80	1,25	
	Alman Dili ve Edebiyatı bölümünde öğrenim görürken hangi kurslara gitmeniz iş bulmanızı kolaylaştırabilirdi?	Farklı Yabancı Dil Kursları(Rusça, İspanyolca, İngilizce)	10/39	25,64
		Mesleki Eğitimler (Turizm, Sağlık-Sağlık Turizmi, İnsan İlişkileri, İşletme, Ticaret, Sunum Teknikleri, Formasyon)	10/39	25,64
Kursa Gitmedim		5/39	12,82	
Bilgisayar, Yazılım, Kodlama		4/39	10,25	
Yabancı Dil Seviye Belirleme Sınavlarına Yönelik Kurslar		3/39	7,69	
Yaratıcı Drama Dil Öğretimi, 4-12 Yaş Çocuk Eğitim Programı		3/39	7,69	

Konuşma Kursları, Çeviri 4/39 10,25
Kursları, Diksiyon Kursları

3.8. Alman Dili ve Edebiyatı Bölümünü Başkalarına Tavsiye Etme / Etmeme Durumu ve Sebepleri ile İlgili Bulgular

Tablo 10 kapsamında, “Alman Dili ve Edebiyatı bölümünü bir yakınına veya tanıdığınıza tavsiye eder misiniz?” sorusuna ilişkin istatistikler yer almaktadır. Tablo dikkatli incelendiğinde, “Evet” cevabını veren mezunların %59,7 olduğu ve “Hayır” cevabını veren mezunların %40,3 olduğu görülmektedir. “Hayır, tavsiye etmem” cevabını veren 27 mezun 40 hususa değinmiştir. Değinilen hususlar sekiz başlıkta toplanmıştır (bkz. Tablo 10). “Hayır, tavsiye etmem.” cevabını veren mezunlardan %57,5’i iş olanaklarının çok kısıtlı olduğuna değinmiş ve bölümün geçerli bir meslek edindirmediklerini gerekçe olarak göstermişlerdir. Almanya geçmişi olmayanlar için eğitimin zorlu bir süreç olduğuna ve hazırlıkta edinilen bilgilerin yetersiz kaldığına da sıkça (%20) değinilmiştir. Yine günlük hayatta kullanılan dili yeteri kadar edinemedikleri, bölümün İngilizce YDS ile öğrenci kabul etmemesi gerektiği, dil öğrenmek için kurslara gidilmesi gerektiği, yabancı dille edebiyat yapılamayacağı, bölüm bilgilerinin sadece akademisyenlikte kullanılabileceği ancak akademisyenlikte yükselmenin de hakkaniyetli olmadığı da gerekçeler arasında gösterilmiştir.

Tablo 10. Alman Dili ve Edebiyatı Bölümünü Başkalarına Tavsiye Etme-Etmeme Durumu ve Sebeplerine İlişkin Analizi Sonuçları

Soru Düzeyi	Cevap Düzeyleri	f	Yüzde
Alman Dili ve Edebiyatı bölümünü bir yakınına veya tanıdığınıza tavsiye eder misiniz?	Evet	40	59,7
	Hayır	27	40,3
Alman Dili ve Edebiyatı bölümünü bir yakınına veya tanıdığınıza neden tavsiye etmezsiniz?	İş olanaklarının çok kısıtlı, geçerli bir meslek değil, meslek için yetersiz, Formasyon şartı var	23/40	57,5
	Eğitim süreci zor, hazırlıkta edinilen dil yetersiz	8/40	20
	Günlük konuşma dili yeteri kadar edinilmemekte	3/40	7,5
	Dil öğrenmek için kursa gidilmeli	2/40	5
	Yabancı dille edebiyat yapılamaz	1/40	2,5
	Edinilen bilgiler akademisyenlik için	1/40	2,5
	Bölümde yükselmek hakkaniyetsiz	1/40	2,5
	İngilizce YDS ile öğrenci kabul etmemeli	1/40	2,5

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmadan elde edilen sonuçlar, araştırmanın problem soru cümleleri doğrultusunda, üç alt başlık halinde özetlenmiş ve önerilere ayrıca yer verilmiştir. Alt başlıklar “Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarının yöneldikleri meslekler”, “Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarının meslek hayatına geçişlerinde karşılaştıkları güçlükler” ve “Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarının meslek hayatına geçişlerini kolaylaştıracak dersler, kurslar ve sertifika programları” olarak belirlenmiştir.

4.1. Alman Dili ve Edebiyatı Mezunlarının Yöneldikleri Meslekler

Araştırma verilerine bakıldığında mezunların %39,39’unun öğretmenlik mesleğini seçtikleri görülmektedir. Henüz çalışmayan mezunların %44,11’ininde öğretmen olmak istediği dikkat çekmektedir. Ayrıca mezunların yarısının Pedagojik Formasyon Eğitim Sertifikası almış olmaları ve almayanların yarısının da almak istediği göz önünde bulundurulursa mezunların %79,10’unun öğretmenlik mesleğinin ilk şartını sağladığı ve sağlamaya çalıştığı görülmektedir. Mezunların öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının olumlu ve yetkinliklerinin yüksek olduğu yapılan “Akdeniz Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı Mezunlarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum ve Öz-Yetkinlikleri” isimli araştırmada da görülmektedir (Kurt, 2021:5). Ayrıca “Alman Dili ve Edebiyatı ile Almanca Öğretmenliği Mezunlarının 'Öğretmenlik' Eğitim İçeriğinin Karşılaştırılması” (Kurt, 2020: 1354) isimli çalışmada benzer derslerin olduğu ve alınan Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı dersleri ile Almanca Öğretmenliği programı derslerinin çoğunun tamamladığı bilinmektedir (Kurt, 2020: 1345). Bu araştırmalar da dikkate alındığında mezunlarının üçte ikisinin öğretmenlik mesleğine yönelmelerinin doğal ve doğru bir eğilim olduğu söylenebilir. “Öğretmen olmayı düşünüyor musunuz?” sorusuna da mezunların hemen hemen üçte ikisi "evet" cevabını vererek yönelimlerini göstermişlerdir. Aynı yönelim “Anaokulu veya kreşlerde Almanca öğretmeni olmak ister misiniz?” sorusuna verilen cevaplar ile de doğrulanmıştır. Bu bilgiler ışığında mezunların en az üçte ikisinin öğretmen olduğu sonucuna varılabilir.

Mezun çalışanların beşte biri turizm, hava limanı ve hosteslik gibi mesleklere yönelmiş ve çalışmayanların da altıda biri bu mesleklere yönelmeyi düşünmektedirler. Bölüm mezunlarının yöneldikleri ikinci gözde yönelimlerinin turizm, hava limanı ve hosteslik gibi meslekler olduğu

varsayılabılır.

Üçüncü sırada, mezunların hemen hemen beşte birinin İhracat, Pazarlama, İşletme, Şirket/Şirket Yöneticiliği ve Ticaret/e-Ticaret gibi meslekleri tercih ettikleri ve henüz çalışmayanların da onda birinin bu mesleklere yönelmeyi düşündükleri görülmüştür. Tercümanlık mesleği de Alman Dili ve Edebiyatı mezunları tarafından az da olsa yapılmakta ve yönelmek istenmektedir.

4.2. Alman Dili ve Edebiyatı Mezunlarının Meslek Hayatına Geçişlerinde Karşılaştıkları Güçlükler

Araştırma kapsamında mezunların yarısının hemen iş bulabildiği ve yarısının hemen iş bulamadığı görülmüştür. Mezunlar, Almanya’da yaşamadıkları ve konuşma yetilerinin yeteri kadar gelişmediği için iş bulmada zorlandıklarını düşünmektedirler. Bu durum, mezunların yarısından fazlasının Almanya’da hiç bulunmadığı ve üçte birinin çok az (bir ay-bir yıl) buldukları ile ilgilidir. Aynı sonuç, hazırlık sınıfında öğrenim gören mezunların yüzdesi (%88,1) ile de doğrulanmaktadır. Zira mezunların çok azı hazırlık sınıfında öğrenim görmeden bölümde öğrenime başlamıştır.

Mezunların hemen hemen yarısı karşılaşılan güçlükler arasında “Bölüme uygun iş pozisyonun çok kısıtlı olduğuna ve sadece yabancı dil bilmenin yetersiz olduğuna” değinmiştir. Mezunların dörtte biri tecrübenin arandığını ikinci sırada vurgulamış ve “ücret azlığı -çalışma saat çokluğuna” değinmiştir. “Pandemi, maddi sıkıntı, ev bulamama, işverenlerin yüksek beklentileri, yetersiz Almanca bilgisi ve ileri yaş” ise değinilen nadir hususlar arasında yer almaktadır. Bu sebeplerle Alman Dili ve Edebiyatı bölümün iş piyasasına yönelik veya iş piyasasının gerektirdiği nitelikte mezun vermede kısmen yetersiz kaldığı söylenebilir.

4.3. Alman Dili ve Edebiyatı Mezunlarının Meslek Hayatına Geçişlerini Kolaylaştıracak Dersler, Kurslar ve Sertifika Programları

Mezunlar, en çok konuşmaya yönelik derslerin iş bulmalarını kolaylaştıracağını düşünmektedir. İkinci sırada ise dilbilgisi derslerinin iş bulmayı kolaylaştırabileceğine değinmişlerdir. Üçüncü sırada ise okuma-anlama-yazma, mesleki Almanca (turizm, mühendislik, tıp, hukuk) ve uygulamalı edebiyat (şiir, tiyatro) derslerine değinmişlerdir. Çeviri, kültür, yabancı dil seviye belirleme sınavlarına hazırlık, kariyer planlama ve bilgisayar programları (otele yönelik) derslerinin de iş bulmayı kolaylaştıracağı düşünülmektedir.

Meslek hayatına geçişi kolaylaştıracak kursların başında yabancı dil kursları (Rusça, İspanyolca, İngilizce) ve mesleki eğitimlere (turizm, sağlık turizmi, insan ilişkileri, işletme, ticaret, sunum teknikleri, formasyon) yönelik kurslar yer almaktadır. Az da olsa bilgisayar (yazılım, kodlama), yabancı dil seviye belirleme, yaratıcı drama, çocuklara dil ğretimi, diksiyon ve eviri kurslarının da iş bulmayı kolaylaştıracayı düşünülmektedir.

4.4. neriler

Mezunlar, en çok konuşma yetisini yeteri kadar edinemediklerinden söz etmişlerdir. Bölümü başkalarına tavsiye etmeme sebepleri arasında da hazırlıkta edinilen dilin yetersiz olduğuna ve bu nedenle de bölümde eğitim sürecinin zor seyrettiğine değinmişlerdir. Bu sebeplerle konuşma derslerinin ikinci, nc ve dördüncü sınıfta ders programına ilave edilmesinde büyük fayda olacağı düşünülmektedir. Derslerin ğretim yeleri ve öğrencilerle karşılıklı etkileşim halinde yürütülmesi ise öğrencilerin konuşma yetisini geliştirebilir. Ayrıca ğrencilerin ders aralarında Almanca konuşmaları, konuşma yetisinin aktifleşmesine katkı sağlayabilir.

Araştırma kapsamında mezunların bölümde edindikleri edebiyat ve dilbilim bilgilerini az kullandıkları görülmüştür. Bu nedenle teorik bilginin ön planda olduğu, bu iki gruptaki derslerin tekrar gözden geçirilerek her dönem için bir ders azaltılarak konuşma veya konuşma dili gibi derslerin ilave edilmesi fayda sağlayabilir. Ayrıca tüm derslerde etkileşim ön planda tutularak, öğrencileri konuştırmaya yönelik çalışmalar yapılabilir.

Mezunların yarısının herhangi bir yabancı dil seviye belirleme sınavına katılmamaları ve katılanların da yarısının puanlarına değinmemeleri dikkat çekicidir. Yabancı dil seviye belirleme sınavlara yönelik hazırlık derslerinin de iş hayatına geçişi kolaylaştıracayı dşnldğinden yabancı dil sınavlarına yönelik derslerin de seçmeli ders olarak ilave edilmesi önerilebilir.

Günümüzde yabancı dil ğretimi özel anaokulu veya kreşlerde de yapılmaktadır. Araştırma kapsamında mezunların %68,7'si anaokulu veya kreşlerde Almanca ğretmeni olmak istediğini belirtmiştir. Bu sebeple iş olanaklarının genişletilmesini desteklemek amacıyla okul öncesi eğitim ğretim programına ilişkin dersler seçmeli getirilebilir. Aynı şekilde öğrencilerin ve mezunların, anaokulu ve kreşlerde Almanca ğretmeni olmalarına yönelik kurs, sertifika ve yüksek lisans programları açılarak istihdam olanakları artırılabilir. Bu tür kursların, sertifika ve yüksek lisans programlarının içeriklerinin hazırlanması ise başka bir araştırmaya konu başlığı oluşturabilir. Alman Dili ve Edebiyatı bölümü mezunların üçte ikisi

Öğretmen olduğundan veya ğretmen olmayı dşndğunden yeni açılması düşünülen ve açık olan Alman Dili ve Edebiyatı bölümlerinden bazılarının Eğitim Fakültesi bünyesinde Almanca ğretmenliği bölümlerine dönüştürülmesi önerilebilir.

Mezunlar, mesleğe geçiş sürecinde zorlandıklarından kariyer gelişimine yönelik derslerin eğitim programlarında artırılmasında fayda vardır. Çoğu araştırma eğitim ğretim sürecinde yapılan stajların işe geçiş sürecini kolaylaştırdığını gösterdiğinden öğrencilere gönüllü staj önerisinde bulunmakta fayda vardır.

Genel olarak araştırmaya katılan mezunlar üniversitede aldıkları eğitimin ve sahip oldukları diplomanın piyasa değerinin düşük olduğu kanaatinde dirler. Günümüzde ise sadece Almanca bilen elemana ihtiyaın az olduğu ve meslek için artık yetersiz kaldığı ve farklı yetilerin de edinilmesi gerektiği bilinmektedir. Bu sebeple Mesleki Almanca derslerinin (Turizm, Mühendislik, Tıp, Hukuk) seçmeli ders olarak ilave edilmesinin de iş bulmayı kolaylaştırabileceği düşünülmektedir.

Alman Dili ve Edebiyatı müfredatına "Girişimcilik" dersinin seçmeli ders olarak eklenmesi de düşünülebilir. Zira "Girişimcilik" gibi piyasa odaklı bilgi ve beceriler, mezuniyet sonrası istihdam konusunda daha fazla avantaj sağlayabilir. Ayrıca iş arayan Alman Dili ve Edebiyatı mezunları kendi işlerini kurmaya da ynlendirilebilir.

5. SUMMARY

Employment is among the common problems that graduates face, and it becomes more rigid for those graduates from departments that do not provide education to cater to the needs of the market. Graduates from German Language and Literature are having difficulties finding employment. Therefore, it is critical to reveal the graduates' opinions on the choice of occupation, the transition period to employment, and curriculum in terms of the career planning of all existing and potential students. In line with this, it is also significant to unveil suggestions for courses and certificates programs that "make it easier to find a job" for graduates to review and renew the existing curriculum and prepare students for their professional life. Accordingly, this study seeks answers to the research questions given below:

1. What are the professions that the graduates of German Language and Literature do?

2. What are the difficulties faced by the graduates of German Language and Literature in the transition period to their professional lives?
3. Which courses or certificate programs can facilitate this transition period for the graduates of German Language and Literature?

In this study, the survey method was used, and data were collected through a questionnaire involving both closed- and open-ended questions with the participation of 67 graduates. Data gathered from the questionnaire are listed below;

1. demographic information,
2. information acquisition and use,
3. participants' tendency to become a teacher,
4. participants' YDS and KPSS scores,
5. participants' occupational status and career choices,
6. participants' transition period to the professional life,
7. participants' opinions about courses that may facilitate finding a job,
8. participants' tendencies about recommending the Department of German Language and Literature to others and their reasons.

Qualitative and quantitative data were analyzed through discourse analysis and converted into percentages and frequencies. The critical results are summarized in line with the research questions, and suggestions are made. Accordingly, findings show that 39.39% of the graduates work as teachers, and 44.11% of the unemployed graduates want to be employed as teachers. Half of the graduates hold the German language teaching certificate, and those who do not are planning to enroll in the following program. More than half of the graduates want to be German teachers in kindergartens. The graduates' second choice of professions is finding a job in other sectors such as tourism, airport, or other positions in the aviation sector. In the third rank, the graduates prefer professions such as export, marketing, business, company/company management, and trade/e-commerce.

Graduates who did not stay in Germany for a certain amount of time cannot develop their speaking skills and have difficulty finding a job. Besides, they also emphasize that "job positions are very limited for them and speaking a foreign language is not enough to find a job". One-fourth of the graduates emphasize the importance of having experience in the second place and mention "low salaries, excessive working hours". Therefore, it is concluded that the Department of German Language and Literature is partially inadequate in producing graduates for the market, apart from teaching.

The graduates state that such courses as speaking, grammar, reading-comprehension-writing, vocational German (e.g., for tourism, engineering, medicine, law), and applied literature (e.g., poetry and theater) have a great potential to enable them to find a job. They also mention that courses translation, culture, preparation for foreign language placement exams, career planning, and computer programs (for hotel) may also make it easier to find a job. It is thought that foreign language courses (e.g., Russian, Spanish, English), vocational training (e.g., tourism, health tourism, human relations, business, trade, presentation techniques, formation) are placed at the third rank as the courses that make it a little easier to find a job.

In light of these findings, it is suggested that courses on literature and linguistics should be gradually excluded from the curriculum as theoretical knowledge is highly prioritized in these courses. Speaking-Speaking Comprehension courses should be added to the curriculum in the second, third and fourth grades to improve speaking ability. In this way, mutual interaction with the faculty members and students can be prioritized, and students may find more chances to speak German. In addition, speaking should also be prioritized in all the courses through different activities which enable and encourage students to interact with peers and teachers.

It is thought that the number of courses that prepare students for various foreign language exams and professional life should be increased in curriculum, and courses on volunteer internships should also be added to facilitate the transition to the profession.

It can be said that adding courses on vocational German (Tourism, Engineering, Medicine, Law) as an elective course may facilitate graduates' employment and increase the market value of the diploma. In addition, by adding the "Entrepreneurship" course to the curriculum as an elective course, only job-seeking graduates can be directed to start their own businesses. Lastly, initiation of certificate and master's degree programs that enable students to be employed in kindergartens as German teachers can also increase graduates' employment rate.

6. KAYNAKLAR

- Acar, R. ve zdaşlı, K. (2017). Bireysel kariyer planlama yapmanın ğrenci başarısı üzerindeki etkisi: SBMYO ğrenci üzerine bir araştırma. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 9(21): 301- 314. doi:10.20875/makusobed.316449.
- Bayar, K. (2015). 10 Adımda stratejik kariyer planlama. <https://www.linkedin.com/pulse/10-ad%C4%B1mda-stratejik-kariyer-planlamakamil-bayar-phdc-mba> (Erişim Tarihi: 10.12.2018).

- Esmer Y. ve Pabuçcu H. (2019).Stratejik kariyer planlama: Bulanık mantık yaklaşımı. *İzmir İktisat Dergisi*. 34(1): 111-124.
- Hosmer, D. (2016). Managing your professional development. *Find Your Fit: A Practical Guide to Landing a Job You'll Love*, (Ed. S. Kaiden), Association for Talent Development, Virginia, USA.
- Karakaya, İ. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (Ed. A. Tanrıoğen). Anı Yayıncılık: Ankara.
- Koç, B. (2016). Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin kuruluş süreci, ilk mezunları ve Halil İncelik. *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*. 40: 27-43.
- Kurt, G. (2020). Alman Dili ve Edebiyatı ile Almanca Öğretmenliği mezunlarının 'öğretmenlik' eğitim içeriğinin karşılaştırılması. *Ulakbilge*. 8(54): 1346-1359.
- Kurt, G. (2021). Akdeniz Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı Mezunlarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum ve Öz-Yetkinlikleri. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 9 (113).
- Sayın, Ş. (2000). Germanistik an der Universitaet Istanbul. Oraliş, M. (Ed.): *Grenzüberschreitungen und Übergänge*. İstanbul: Multilingual. 105-114.
- Sayın, Ş. (2009). İstanbul Üniversitesinde Batı Filolojileri. (Ed. Ozil, Ş./Öztoğat, N.). *1933'ten 2008'e, İstanbul Üniversitesi Batı Filolojilerinin 75.Yılı*. İstanbul: 21-30.
- Sönmez, V. & Alacapınar, F. G. (2016). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri*. Anı Yayıncılık: Ankara.
- Tapan N. ve Kuruyazıcı N. (2020). İstanbul Üniversitesi Almanca bölümlerinin kuruluşundan günümüze gelişim süreci. *Diyalog*. Sonderausgabe: 85 Jahre Germanistik in der Türkei: 223-231.
- Tilly, G. D. (2018). Do you have a strategic career plan?. Cornerstone International Group: <https://www.cornerstonegroup.com/2017/01/18/strategic-careerplan/> (Erişim Tarihi: 06.12.2018).
- YÖK Atlas (2022). Alman Dili ve Edebiyatı (DİL) programlarına yerleşen son kişinin Orta Öğretim Başarı Puanları ve Yerleşen sayısı <https://yokatlas.yok.gov.tr/netler-tablo.php?b=10003> (Erişim Tarihi: 25.01.2022).
- YÖK Atlas (2022). Alman Dili ve Edebiyatı bulunan tüm Üniversiteler. <https://yokatlas.yok.gov.tr/lisans-bolum.php?b=10003> (Erişim Tarihi: 25.01.2022).

Çatışma beyanı: Makalenin yazarı bu çalışma ile ilgili taraf olabilecek herhangi bir kişi ya da finansal ilişkileri bulunmadığını dolayısıyla herhangi bir çıkar çatışmasının olmadığını beyan eder.

Destek ve teşekkür: Çalışmada herhangi bir kurum ya da kuruluştan destek alınmamıştır.

ETİK KURULU KARARI

Evrak Tarih ve Sayısı: 07.04.2022-334031

T.C
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu
KURUL KARARI

TOPLANTI TARİHİ : 07.04.2022
TOPLANTI SAYISI : 07
KARAR SAYISI : 138

Üniversitemiz Edebiyat Fakültesi Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü Ğretim yesi **DoÇ. Dr. Gülnaz KURT**'un yürütücülüğünü üstlendiği, "*Alman Dili ve Edebiyatı Mezurlarının Ders Programı ile İlgili Görüşleri ve Mesleğe Geçiş Sreğleri*" konulu çalışmanın, fikri hukuki ve telif hakları bakımından metot ve leğine ilişkin sorumluluğun başvurucuya ait olmak üzere, proje süresince uygulanmasının etik olarak **uygun olduğuna** oy birliği ile karar verilmiştir.

Prof. Dr. Hilmi DEMİRKAYA
Kurul Başkanı

Başkan
Prof. Dr.
Hilmi DEMİRKAYA

Başkan Yrd.
Prof. Dr.
Sibel MEHTER AYKIN
(izinli)

ye
Prof. Dr.
Ebru İÇİGEN

ye
Prof. Dr.
Nurşen ADAK

ye
Prof. Dr.
Sibel PAŐAOĐLU YÖNDEM

ye
Prof. Dr.
Taner KORKUT

ye
Prof. Dr.
Gökhan AKYÜZ